

Ordinis medici in Universitate Litteraria lenensi h.t. decanus D. Christ. Godofred. Gruner ... sollemnia inauguralia viri praenobilissimi atque experientissimi Caroli Christophori Strebel ... indicit : praemittuntur natales et vita Casparis Hofmanni ad Guidonem Patinum medicum Christianiss. Gallorum Regis primum et professorem Lutetianum ab auctore paulo ante obitum suum perscripta.

Contributors

Hofmann, Caspar, 1572-1648.
Gruner, Christian Gottfried, 1744-1815.
Strebel, Karl Christoph.
Royal College of Surgeons of England

Publication/Creation

Jenae : Litteris Maukianis, [1780]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/zyp8n86c>

Provider

Royal College of Surgeons

License and attribution

This material has been provided by This material has been provided by The Royal College of Surgeons of England. The original may be consulted at The Royal College of Surgeons of England. where the originals may be consulted. This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

3
ORDINIS MEDICI
IN
VNIVERSITATE LITTERARIA IENENSI
H. T.
DECANVS
D. CHRIST. GODOFRED. GRVNER
SERENISS. DVC. SAXO-VINAR. ET ISENAC. A CONSIL. AVL. BOT.
ET THEORET. MED. PROF. PVBL. ORD. ACAD. NAT. CVRIOS.
SODALIS REL.

SOLLEMNIA INAUGVRALIA
VIRI PRAENOBILISSIMI ATQVE EXPERIENTISSIMI
CAROLI CHRISTOPHORI STREBEL
SAALFELDENSIS

A. D. XVI. OCTOBRIS CIOIOCCCLXXX.
INDICIT

PRAEMITTVNTVR
NATALES ET VITA CASPARIS HOFMANNI
AD GVIDONEM PATINVM MEDICVM CHRISTIA-
NISS. GALLORVM REGIS PRIMARIVM ET PROFESSOREM
LVTETIANVM AB AVCTORE PAVLLO ANTE
OBITVM SVVM PERSCRIPTA.

J E N A E
LITTERIS MAVKIANIS

UNIVERSITÄT ZÜRICH
H. T.
DECANVS
D. CHRIST. GODOFRED. GRVNER
PRAESIDENT. SACRO-VIRG. ET HONOR. A. COMIT. AVSTRIAE
ET HONOR. MED. PROF. PUBL. ORD. ACAD. NAT. CIRC. OS.
SODALIS. REL.

SOLLEMNIA IN AVGVSTIA
VIRI TRAVNOBILISSIMI ADOVE EXTERRENTISSIMI
CAROLI CHRISTOPHORI STREBER
CAVALIERE DESSAU

A. D. XVI. OCTOBRIE CIOCCCLXXX.
INDICIT

PRÆMITTITVR
NATALES ET VITA CASPARIS HOFMANNI
AD QVIQVONEM PATIVM MEDICVM CHRISTIA
NIS. GALLOVM REGIS PRIMAIVM ET POC. POC. POC.
LATETIANVM AB AVCTORE PAVLO ANIK
QVIIVM SVVM PERSCRIPTA

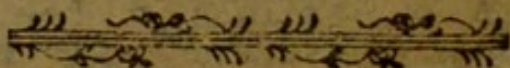
EX LIBRIS
SOCIETATIS MATH. NAT.

Si quid est in vita viri docti praeclarum atque memorabile, si quid omni laude maius, in eo mihi ponendum esse videtur, quod non natus vni seculo est. Dum libris impallescit, consumitur aetate ac viribus, et miserum per lucubrationes corpus trahit, ignotus veluti ciuibus, neglectus atque posthabitus ab iis, quorum erat viros magnos re, verbis atque honoribus extollere, spe illa non vana erigitur, esse apud externos, qui rite metiantur merita, non defuturos posteros, qui grata memoria recolant antecessorum benefacta, modo extent scripta, certissima ingenii documenta. Eo cuique nostrum aliquando eundem est, quo omnia eunt. Fabula, quam bene acta sit, non quam diu, refert. Sequamur ergo, quo nos fata trahunt. Simus Roscii in arte nostra, dum licet; Quid faciant histriones ventosi et scriptores ephemeri, curandum non est. Quorundam scripta, inquit Seneca*), clarum habent tantum nomen, cetera exlanguia sunt. Si qui vir probus ac vere doctus est, si patriae ac ciuibus bene merendo utilis, si propter praeclare dicta et facta rite aestimanti et iudicanti carus, si totus in eo est, ut vitam factis extendat, non deerit inter postgenitos, qui eum quasi ab inferis excitet, et atauum nepotulis, tanquam exemplum, in quod intueantur sedulo, ostendat atque impensius

commendet. Dignus hoc encomio, si quis alius, est CASPAR HOFMANNVS, celeb. praeterito seculo apud Altorfinos medicus, litterarum graecarum doctissimus, medicinae, qualis tunc temporis erat, gnarissimus, Galeni vindex velutique instaurator, durus in aduersarios, laudatus a multis *), carus plurimis, maxime GVIDONI PATINO **). HOFMANNVM *) colo, inquit, tanquam magnum fidus Germaniae, imo forte vnicum phoenicem vel saltem principem omnium eruditorum, quotquot sunt in Europa cet. Et iterum: le honore sa grande erudition, et ne me plains point de son humeur — Il a travaillé toute sa vie pour l'eclaircissement de la verité et a mérité par ses travaux une toute autre fortune que celle qu'il a eue; mais il n'est pas le premier malheureux Lettré — Immo vero cum per bella *) non liceret, amicum inuisere, certe parata pecunia ab heredibus †) libros quosdam Mssos sibi comparauit, de editione

*) Vid. STOLLE Hist. Medic. Gelahrh. p. 274. seq. WITTEN Memoriae Medicor. Decad. I. p. 132.

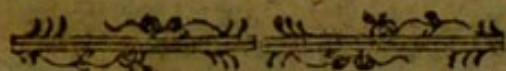
**) Vid. Lettres Choies, à Paris 1685. 12. Ed. aust. à Cologne 1691. T. I. II. III. Nouvelles Lettres de feu Mr. GVI PATIN tirées du Cabinet de Mr. CHARLES SPON T. I. II. à Amst. 1718. 12. L'Esprit de GVI PATIN tiré de ses Conversations, de son Cabinet, de ses Lettres et de ses autres Ouvrages, à Amst. 1710. 12. Lepidus et facetiarum iocorumque plenus liber est, atque ob materiae vbertatem summamque in re litteraria utilitatem versione germanica dignissimus. Etenim erat PATINVS vir iocosus, nebulonum, histrionum, chemicorum, medicorum semidoctorum et stibiatorum osor, risor Horatianus et totus in scommatis, hinc non veretur, commoda data occasione, regem eiusque amicos ac amicas, pontificem, purpuratos, RICHELIVM et MAZARINVM, monachos, Iesuitas et quoscunque alios, qui fauorem, amicos potentes, honores, numos, praemia, habent, non cerebrum, false traducere.

*) V. Lettres ecrit. à Mr. SPON T. I. p. 108. et 120. Plura testimonia animi Patiniani in HOFMANNVM vide ib. p. 212. et T. II. p. 393. Lettr. Choil. T. II. p. 54. et 433. p. 551.

**) Lettres à SPON, p. 114. T. I.

†) Lettr. Choil. p. 105. et 116. T. I. Lettr. à SPON, p. 206. T. I.

tione operum ††) sollicitus. Sed irritus iste labor ††) fuit. Interea rerum id effecit, vt HOFMANNVS ipse libellos suos hinc inde corrigeret vnaque ipse vitam rogatu PATINI conscriberet operibus †††) praefigendam. Non est (favor) adumbratio ita comparata, vt mihi satis placeat, quippe magis fata viri, quam studiorum rationem continet: Sed contenti sumus hoc Catone. Satis est, habere fidam beneque expressam HOFMANNI imaginem, quam nullam. Actor fabulae spectatore praestabilior ac fide dignior est, ideoque in spem certissimam ingredior, fore, vt, qui vltra decennium sapiunt, et cum maioribus bene meritis esse solent, mecum gratias agant decentissimas Generos. atque Excell. de MYRR, qui, quo est in litteras studio, quo in HOFMANNIANOS manes amore, hanc vitam manu VOLCAMERI, generi, conscriptam et manu HOFMANNI, foveri, hinc inde auctam vna cum quibusdam reliquiis beneuole mihi dono dedit. Adferet haec vitae HOEMANNIANAE narratio praeter voluptatem hoc certe commodum, vt, si quis bene de litteris meritis, per varios casus et rerum discrimina transit, si maleuolorum hominum iniurias tulit, conuicia spreuit, magnum vt virum decet, ad vitae metam sensim delatus, laetus hilarisque dicere possit:

Vixi et quem dederat cursum fortuna, peregi.

Quae desideras, mi PATINE, faxo breuiter et ex fide mea. Natus est HOFMANNVS Gothae in Thuringia, et quidem in suburbio Erfordienfi dicto, aedicula exili, ad oram stagni equulii posita, et quae non amplius est. Adeo quassarunt illam bella haec ciuilia! Nec mirum, cum neque ipsam urbem melius habuerint. Anno namque superiori 1632. die D. BARTHOLOMAEO festo, et

a 3

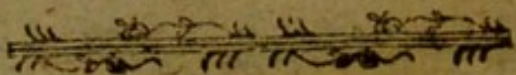
rursus

††) Lettr. Choif. p. 433. T. I. et p. 497. T. II. et p. 277. T. III. ¶

†††) Lettr. à SPON, p. 268. T. II.

††††) En Titulum: CASP. HOFMANNI Opera Omnia in quatuor Tomos tributa, in quorum primo Physiologica, in Secundo Pathologica, in Tertio Institutiones medicae, in Quarto Varia. Adscripta vero est aliena manu biographiae Francof. 1680, 4. Obiit III. Non. Nouembr. 1648.

rursus 1646. die 23. Febr. Mulciber illam ita deuastauit, vt, si re-
uisam, non agnoscam. Vidi autem vltimum anno seculari 1600.
mense Augusto. Pater ipsi fuit IOANNES, opificio faber ferrarius,
oriundus pago *Schweina*, duobus milliaribus vltra *Gotham*, ad siluam
Semanam PTOLOMAEO *) dictam. Huic pater CYRIACVS fuit,
praefectus operarum fabrilium in dicto pago, mater ex gente
APFELIA, eiusdem ib. ἐπιτηδεύματος. Vtroque hoc parente ex-
stincto peste, vtriusque sexus liberi impuberes varie dispersi sunt,
APFELIUS se pro heredibus gerentibus. Pagus ipse sub ditione est
nobilium HVNDIORVM a WENCKHEIM zum Altensteig, quorum
vnus, BYRCARDVS nomine, Consiliarius fuit meo tempore Illustris-
simi D. IO. CASIMIRI, Saxoniae Ducis, Coburgi. Mater fuit
ANNA, IO. LEVFERI primogenita ex CATHARINA IOHNNIA,
quae attinebat GOTTHARDVM IOHN, illum, cuius statua lapi-
dea super altera Curiae porta est, et sub illa duo pueri, panem ab
illo flagitantes. Ex his coniugibus natus CASPARIUS noster 1572.
(famoso et laniena Parisiensi, et noua Stella in Cassiopea) 8. Nou. **),
qui erat dies Saturni, circa 4. antem, baptisatus eodem die in aede Mar-
garitana a M. IO. MESSERSCHMIDT, principe diacono, spondente
CASPARO MVNK, sutore. Hic primogenitus, cum, finito primo
anno, mirabili occasione, translatus esset in domum auitam, man-
sit ibi vsque ad plenam pubertatem, diligenter illum contra priuignos
tuente APOLLONIA BROTKOERMIN, tertia LEVFERI coniuge.
Licet enim ἀπαις illa esset, adeoque expers amoris in liberos, vt
videri possit alicui, tamen mirifice amauit hunc CASPARVLVM,
prospexitque illi de victu et amictu. Hoc fecit etiam, mortuo post
quadriennium parente, adeoque in altero matris coniugio cum
LAURENTIO BREITENBACHIO inito.

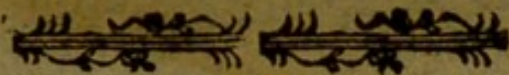
Cum sexennium attigisset, et a LEVFERO, viro quidem vno ex
vulgo, sed amoeni sapientisque iudicii, in scholam oppidanam ductus
esset,

*) Vide CLVVER. 3. Germ. 47. cui obici potest Meliboeus, qui in Hassia
est, et Rhenum attingit.

**) Vide l. cit. post cap. 24.

**) In marg. adser. 5. Id. Nov.

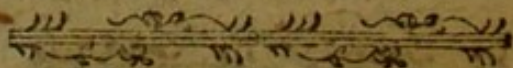

esset, tam duriter primo ipso die ab Orbiliis istis exceptus est, ut nollet amplius se comittere illis. Tamen persuasus ab auo tandem iuit. Et cum subinde inferiores dominastri in eodem flagitio persisterent, opposuit se illis *Rektor*, vir egregius, M. IO. HELDEKVS, praedicatis profectibus adolescentis insignibus. Idem, ut eriperet imperio seruili, anno aetatis eius, qui erat salutis nostrae 1591. commendauit Cl. V. BRESSERO, Historico Lipsiensi: sed infeliciter. Vtut enim solícite laboraret pro HOFMANNO, aliam tamen conditionem pro illo non reperit, quam duram illam quaeque a Musis prorsus alienaret. Durauit tamen Noster per integram aetatem, ne pro molli haberetur. Circa autumnum cum ex malo victu καχέκτης fieret, properauit domum, et tota hieme laborauit incipiente hydrope, adeo, ut de alio vitae genere cogitaret. Circa idem tempus cum Argentina domum veniret PHILIPPVS WALTERKER, bibliopolae quondam nostri filius, et passim praedicaret studium Argentinensium in promouendis pauperibus, persuasit cognatis, et inter hos honoratissimo MELCHIORI HERTINGO, ut consilium daret de me illuc mittendo. Corrasit auus viaticuli aliquid, et dimisit sub initium veris 92. Quid sit? Cum Spiram venissemus, nunciat fama, mortuum esse Episcopum Argentinensem, IOANNEM, natum e comitibus a MANDERSCHEIT. Qua ex re quid consecuturum sit, statim diuinavit PHILIPPVS, consiliorum quippe non nescius. Perrexi tum cum illo, quamuis alter οὐδὲ πᾶς.

Et euenit, quod ille dixit. Post enim paucos dies Canonici ii, qui in vrbe erant, elegerunt Illustrissimum Principem, D. IOANNEM GEORGIVM, iuuenem 16. annorum, ex Electoribus Brandenburgicis natum, qui vero tabernis Alsaticis, CAROLVM, Cardinalem, Lothringum. Ibi tum bellum minari Argentinenses, victum omnem incendere, omnia fieri, quae fugam mihi suaderent. Quam ut meditarer potius, quam domuitionem, pene infinita erant. Quae dum verso susque deque, comes se mihi offert Wetteranus quidam, qui vult consilium petam a D. GEORGIO BLADVNGO, ciue meo, concionatore aulico comitum Solmensium in Laubach.

Ad

Ad quem cum veni, et *Brunswigam* audiui, pene extra me raptus sum. Neque tamen habebam, quo me verterem. Iui igitur, et auxilium imploraui primum D. MARTINI BAREMII, Rectoris tunc temporis Scholae Martinianae. A quo praeter spem repulsus, conuersti me ad D. CAROLVM BAYMANNVM, Rectorem scholae Catharinianae, qui, addito mihi calefactore, deduci iussit ad ciuem primum, D. IACOBVM GRÖNHAGEN, qui commendauit mihi quatuor suos filios, cum repromisso victu quotidiano. Cogitauimus multa, sed plura, cum ingressus molendinum plus, quam asinarium, vidi, quam contemptibilis essem petulcis istis pueris, quamquam victus ille a natura mea et constitutione morbosa alienus, ne dicam, secludi me ab omni Musarum consortio!

Tuli tamen fecique omnia, quae fors aduersa volebat: Cum sub autumnum Noriberga venit HENRICVS FABER, Leucopetraeus, Misnicus, multa commemorans de commoditatibus loci, praesertim illud, quod multis contingat, vt post labores vnus atque alterius anni mittantur in Academias, in quibus absoluant studia sua, vt solemus loqui. Hoc vnum cum in votis haberem, et subiret memoriae, quod aliquando audiueram ab Superintendente nostro, D. M. MICH. IVLIO, deum solere non raro bonis ingeniis submittere angelos suos, qui moneant, qua sit eundum, vt emergere possint. Quid si (dicebam) hic FABER sit angelus tuus, cui obuiam iusserit te ire FLADVNGVS?

Nec mora. Perscripsi ad auum et auiam omnia, et rogaui enixe, succurrerent vltimum deserto mihi vndiquaque. Paruerunt illi, et per proprium tabellarium miserunt aliquot florenos, quot itineri tam longinquo satis essent. Quo factum est, vt, quamprimum hiemis anni 93. aura blandior inciperet esse, viae me dederim, comitibus duobus WALTHERIS, fratribus, filiis seniculi pastoris in Almenhusen, qui pagus est sub nobilibus a SCHLOTHEIM, illa Thuringiae parte, quae ob soli fertilitatem dicitur *die güldene Aue*.

Huic cum exposuissemus consilia nostra, vt erat doctus et ingeniosus, subito respondit ex OVIDIO:

Sed

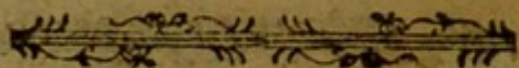
Sed, quae vos petitis, forsitan alter habet!

Nos nihil territi, serio urgebamus iter nostrum, et Noribergam venimus ante Pascha. Ego, exhibitis litteris FABRI commendatitiis, benignum et facilem expertus sum Cl. D. M. MATTHIAM SCHILHERVM, inclutae Reipublicae Proto-Notarium. Non tantum enim deduxit me ad Rectorem Laurentianum ipse, et, vt reciperer, effecit, sed etiam in coena secum habuit, viaticum pro manu dedit, et laetum in diuersorium dimisit. Tam bene se habentibus principiis, stiti me in templo et schola, obtinuique a Rectore, vt commendarer genero SCHILHERI, D. MICHAELI SCHMIT, pro praeceptore priuato, cui praecipue curae esset maior natus, quem studiis manciparat auus maternus. Cum quotidie ex Senatu veniret ille inspectum labores meos, iam tum cogitare coepit de promotione mea, sed nihil dixit vsque ad viii. Nouemb. Quo die seorsum me ductum laudauit primum diligentiam meam hactenus adhibitam, deinde subiunxit: TV, CASPARE, notabis hunc diem albo lapillo! Hoc enim feci te ciuem Noricum, impetratis ab incluto senatu xxx. florenis, pro stipendio in Academia Altorfina annuo. Cui cum latine gratias egissem, et inter alia dixissem, hunc viii. Nou. *) a Deo ipso signatum esse iam dudum in corde meo; Esse enim natalem meum xxiv. quo die cum alter mihi contigerit parens, talis et tantus, (ipsum innuebam SCHILHERVM) causam me habiturum, cur in posterum singulis annis festum et feriatum habeam.

Hac ille oratione delectatus, coepit me amare vehementius saepeque solari aduentu illius diei, quo Altorfium ituri essemus. Is vero dilatus est in principium Augusti, anni c10 DLxxxv. Quo cum ventum esset, substiti ibi per integrum pene septennium, varie cruciatus inobedientia discipuli, quem frugi esse multum intererat mea. Amabar enim non minus, quam filius. Huius amoris praecipuum signum fuit paterna cura et sumtus facti in dysenteria epidemia

*) In marg. 1594. 22. natus 1572. hic vero 20. 94.

demia anni sequentis, qua affligebar ob immoderata studia aliasque causas. Remuneret Deus!

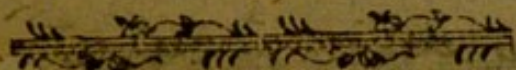
Inclarescebat tum stipendium medicum *Aicholzianum* (IOANNES AICHOZIVS, Medicus Viennensis, diues, sed ὄπαις, legauit D. D. Noricis aliquot centena, vt ex foenore alatur vnus et alter medicinae studiosus pauper, extra Germaniam) quo primus fruebatur in Italia M. ERN. SONERVS, Noribergensis, cui reduci *), vt ego, qui medicinae, nescio, quo fato, me manciparam, substituerer, vnice satagebat SCHILHERVS. Et factum est. Verum quia obstabant illi, qui 200. tantum florenos decernebant mihi, cum SONERVS 50. amplius habuisset, interuenit mora quaedam. Hanc praecipitabant viri honestissimi, nobilis adolescentis, IOANNIS HIERONYMI MVRH, tutores, qui me postulabant pro maiore domus illius, promissis 50. florenis vna cum locario camerae. Quo facto, quasi coacti sunt liuidi illi me dimittere.

Augustam igitur Vindelicorum venimus principio Augusti 1602., inde Venetias intra decendium, mox intra triduum Pataviam Antenoris: Vbi cum in portu me esse putarem, febris me corripuit, qua intra dies non multos, partim solertia Excellentissimi D. HERCVLIS SAXONIAE sedata, partim beneficio naturae, crisin per aluum facientis: superuenit insperatum quid, quod fastidium Patavini aeris mihi peperit. Cum enim tempus in propinquo esset, quo nouus eligeretur Consiliarius, essemus vero numero pauci, iidemque sumtibus impares: Ψήφισμα factum est a nobis, omnes quidem fortis aleam subiremus, sed illi, quem fors vellet, liberum esset, vel paucos faciendi sumtus, vel nullos; Sic ergo protractus sum in medium.

Subiui quidem onus per aliquot menses: sed cum Poloni mira consilia agitarent de futuro Consiliario, cogitationes institui de me subducendo ex orchestra. Inueni autem duos amicos, qui eiusdem mecum sententiae Basileam cogitarent. Vbi cum aliquamdiu steterissemus, vsque dum nubes collectae dissiparentur, consilium subiit de promo-

*) In marg. 1601.

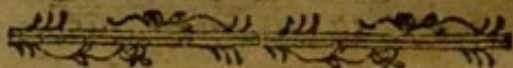

promouendo in Doctorem, praesertim cum non deessent competi-
tores. Erat iam adulta aetas, et fere in propinquo mensis meus
natalis, in quo semper constitueram habere velle disputationem in-
auguralem. Adii igitur Decanum, et singula ita disposui, vt dicto
die VIII. Nouembris *) pensum absoluerem. Peraeta promotione
et conuiuio satis specioso, certis de causis Argentinam properaui
in conuietum D. AGGERII, ibique mansi vsque ad nundinas ver-
nales Francofurtenses. Quibus finitis, ipsis vigiliis Paschatos anni
1606. conscendi curram Noribergam versus, mox recipiendus in
aedes et conuietum M. IOANNIS ZVNNERI. Consumta ibi aestate,
cum sub initium autumnii peste mortuus esset D. D. NICOLAUS
TAVRELLVS, et tota Academia Altorfina dissipata, pro pestilen-
tiali medico conductus sum a D. D. prouincialibus iuxta et Scho-
larchis. Sed cum res citra periculum esset, vsus sum tempore illo
ad conciliandum mihi amorem D. D. Professorum. De horum con-
silio cum intercessionales impetrassem ab Senatu Academico ad Am-
plissimos D. D. SCHOLARCHAS pro loco TAVRELLI, iui mense
Februario 1607. sollicitatum Noribergam. Qua in re cum faciles
et promptos se ostenderent omnes, receptus sum, nemine reclaman-
te, sed praesentationis dies reiectus est in festum PETRO-PAVEI-
NVM. Cuius altero die omnes Scholarchae, perorante D. PRO-
CANCELLARIO, PHIL. CAM. in superidri arcis coenaculo, stite-
runt me Professoribus, et Professore publicum designarunt cum
mandato, post decursos caniculares conscenderem cathedram.

Ibi tum omnes esse sollicitos de conciliandis mihi nuptiis,
aliis huc vocantibus, aliis illuc: sed euicit studium Magnifici D.
Rectoris, D. D. ERNESTI SONERI, hospitis et collegae mei. Is
enim legatus missus ad nuptias secundas Nobilissimi et Amplissimi
viri, D. GEORGII VOLCAMERI, Protoscholarchae, hoc agebat
apud D. D. FVREROS, vt daretur mihi venustissima puella, MA-
RIA MAGDALENA, nata sorore senioris, FVRERI, Duumviri.
Res confecta est in curia, quarto a nuptiis die, parario d. D. Re-

*) In marg. 1605.

ctore et amicissimo meo D. D. LEONARDO DOLDIO, Med. D. adeoque eo ipso vesperi peracta sunt sponsalia in aedibus foceri, D. D. IO. BVSEREVT, Consilarii Norici.

Tum vero altera mea cura fuit, vt nuptiae fierent, vel ipso die VIII. Non., vel prope illum. Verum enim vero cum incideret in diem solis, cum consensu cognatorum, collocaui in diem Lunae seq. qui sacer est 4. martyribus coronatis, de quibus videre est DRESSERVVM, GOLTWVRM, et alios de festis. Et nuptiae quidem peractae sunt cum magna festiuitate: qui autem successus fuerit professionis, et qui cursus vitae, non est huius loci. Quemadmodum neque alterum illud, quot liberi nobis coniugibus nati? Quot denati? Quot superstites? Rector quidem quater fui, Decanus autem, post ampliatam Academiam, quod factum est anno 1623. quinquies. Gratia mihi apud ciues quidem sat magna, apud studiosos autem rara, quia hostis sum Pennalismi iuratus. Vt pauca dicam, vapulo ab illo hominum genere, quod, vt quidam loquuntur, non vult me occupatum esse in inquisitione veritatis, sed persistere in iis, quae prima didici, vt ex Inst. meis apparet, veritatem in omnibus praefero. De scriptis meis non attinet dicere. Versantur enim in luce hominum. Quod dicam, omissis aliis, non videtur sicco pede praetereundum, vt causam suscepti somni meridiani aperiā, vel ideo, quia dicor eo decepisse totum mundum! Qua de re videsis historiam App. post cur. c. 16.

Notum est omnibus hominibus, in latitudine sanitatis esse quosdam, quibus post prandium ventriculus intumescit, quibusdam cum borborygmis et dolore, quibusdam sine his, omnes cum cataphora. In hoc censum cum inciperem esse post dysenteriam anni 1596. cuius rei vestigia nonnulla cum sint in lectionibus SCHERDII τὸ πᾶν, nec nego factum esse, nec magnopere excrucior, quid praeter voluntatem accidit: dico propterea, vt constet de προφάσει. Contigit autem ideo, quia non semper κατὰ τὸν καιῶνα vivebam, et impossibile erat in tanta studiosorum licentia. Ideo consuetudo tandem facta est. In Italia, vt et Basileae, cum vinum biberem,

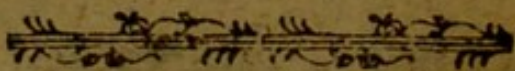
biberem, nihil tale sensi. Noribergae autem, ut et hic, cum res angusta non permetteret vinum, sensi tam euidenter, ut cogerer in lectum me reclinare, et puluinar abdomini praetendere. Eadem symptomata hac senectute adeo graua mihi sunt, ut cogar etiam superstitiose obseruare tempus illud. Ni faxim, ad omnia inutilis sum. Sin exacta hora, quidem recreatus.

Anno 1642. cum paralytis dextra me afflixisset, coactus sum abdicare omnes cibos flatuosos, praecipue brassicam, rapas, pastinacam, lentes, hordeum, pisa, omnia hortensia, et contentus esse carnibus modicis, iisque temperatis, cum pane similaceo, et in coena quidem vinum bibere, in prandio autem cereuisiae rubrae nobis dictae sextarium vnum. Ita enim ratio cinabar, si ne sic quidem bene coquis, et liber ab excrementis es, quin non cacochymiam tantum, sed et διαφθοράν persentiscis, quid fiet, si hodie ventriculus in hoc errat, cras in illo, perendie in alio quodam? Id dicit genius mihi in aurem, quod poeta canit:

Dum vitant stulti vitia, in contraria currunt.

Ne quid dissimulem, in accurato illo victu dum vito cacochymiam, plethoram incurro, non illam quidem simpliciter dictam, quae iuuenum est, sed quae senum cum additione, melancholicam seu serosam: Ideo tolero in scarificatione libram sanguinis integram, qui mediam partem non tolerarem, si sanguis esset bonus. Talis vero est, qualem descripsi ex HIPPOCRATE in tractatu de Liene: Heic aliquis τῶν πρᾶυγελαῶτων; Tu vero imaginaris tibi et haec, et alia multa! Imo scio faxoque te quoque scire. Quid enim grauitas illa corporis, instante scarificatione? Quid contra leuitas, peracta illa? Ut ad specialia descendam. Quid cataphora illa subinde ingrauescens, cum tempus scarificationis instat? Quid remissio, cum facta est? Adde hoc quoque, quid significat aliquando pulsus in occipitio, exquisite in parte illa, qua λεγος ηε-
ROPHILI? Ut dilatem me paululum, cataphora non est, ut quidam rentur, principium apoplexiae, sed est σύμπλωμα νοσῶδες,

pendens a propriis suis causis, ob quas veteres apoplexiam referebant ad affectus soporosos. Pulsus quasi intento digito, monstrat locum particularem affecti in apoplexia cerebri, cum ipsum, quem NYMANNVS Witebergae ostendit, λήνον Herophili. Curo igitur (liceat mihi improprie loqui) geminum hoc symptoma, atque ita praeferuo me ab apoplexia, copiosa illa sanguinis vacuatione, quam aliter non possum. Tu vero, inquit alter, non vis intelligere, quantopere noceas viribus tuis! Quantum noceo, tantum restituo, dum in accurato illo victu plus gigno sanguinis, quam dissipio, vel ideo, quia exercitiis careo. Bene enim ingero, bene digero, bene egero.

Tamen peccas in excessu? Non puto. Quia sentio leuamentum. Qui fieri porest, cum nulla sit proportio inter assumpta et vacuata? Est, quia sentio mihi bene esse. Et est, quia e vasis cutaneis vacuo, non autem e maioribus vasis. Ideo inter amicos iocari soleo, ut obstruam oribus eorum, qui statuunt annum 60. terminum venae sectionis; singulis mensibus venam seco. Quo loco, additum volo. Hoc succedit in me, quia sanguineus natus sum, et hepar *) meum sanum plus facit sanguinis, quam opus est. In bilioso non succederet. Hoc telo directe vtitur vxor mea, et ipsa sanguinea. Licet enim 64. annum superarit, et menses non amplius eant, tamen singulis annis et cum comodo suo, bis terue secat venam. Hoc ut faciat, natura ipsa postulat. Addo etiam, hoc cum superioribus annis vterer remedio, deficiente luna, hoc biennio vtor altero a nouilunio die, et fere liber sum a catarrhis. Cuius rei quae causa? Quia sunt morbi conformationis, in viis laxis, et erunt humores tum; cum vasa humectantur a luna. An sanguinis huius vacuatio praestat mihi noctes quasdam tutas a turbis melancholicis? Alioquin enim solenne mihi est, postquam edormiui villum meum, iactare me in lecto, et depugnare cum variis deliramentis.

CONCLUSIO.

Sum MENDICABLYM (Sic proloquar ore diserto:)

Sed Deus erectum miserum e paedore maligno

Inter-

*) Ex hypothese tunc recepta.

*Inter constituit primores Urbis et Orbis
Iussitque auricomi TVBA sim clarissima VERI.
Hinc adeo Triton velut alter caerula ponti
Persono, et ignavos doctores excito concha,
Ne porro expectent nutum trucis Adrasteos.
Quin diues duco passim, lateque potenti
Imperio premo securos VERIQUE BONIQUE
Scilicet Autarcëa mihi sua commoda praestat,
Ut, quamvis habeam pauca; omni ex parte beatus]
Esse tamen dicar. Nec ego dissentio. Certe
Par est, ne septum testudo se exserat extra.*

De Operibus HOFMANNI, qua editis, qua edendis.
Edita sunt ab anno 1618. Francofurti in fol.

1. Com. in GAL. De Vsu Part.
2. Com. tres de Thorace.
3. De Generatione hom. lib. IV.

Praecesserunt haec libelli tres parui in 8. Lipsiae, diuersis annis

1. De vsu lienis,
2. De vsu cerebri,
3. De ichoribus. Hi coniunctim impressi sunt Leidae in 12. 1639.
4. Var. Lect. Lib. VI.

Huc pertinent *Animad. in MONTANVM, De Morbo, vitiosissime*
impressae a Ianfonio 1639. in 12.

Pertinent etiam in eadem forma impressi Lib. III. *De Loc.*
Affect. cum Relatione iocosa cet.

De Institutionibus et Off. in Gallia vulgatis constat.

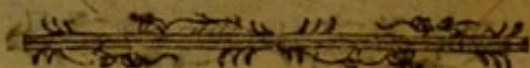
Edenda restant tria opera *χρησμομαθειῶν*

1. *Εισαγωγικῶν* liber exilis.
2. *Φυσιολογικῶν* satis insignis.
3. *Παθολογικῶν* insignior.

Huius generis sunt *Post-Curae*, eaeque geminae, *Variis Lect. socian-*
dae, licet non valde vrgeam.

Scorsim

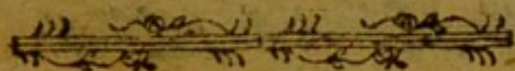
Scorsim excudentur tres Tract. ap. *Ianssonium* depositi
 Versio noua Methodi Medendi *Gal.* cum Comm.
 Versio noua τῶν ὑγιεινῶν *Gal.* itidem cum Comm.
 Versio noua duorum *Theophr.* operum,
 De *Hist. et Caus. Plant.* cum Com. sed succinctis.
 Ante omnia Notae in *Gal.* perpetuae.

*His TE, PATINE, marmoreum facimus pro tempore rerum,
 Si fortuna valet, paullo post aureus esto.*

Reliquum est, vt in publicum prodire iubeamus ac commen-
 demus PRAENOB. et EXPR. Dn. Candidatum, qui per aliquot
 annos hac in academia commoratus, futurorum prouidus, sibi vixit,
 diligentiam, assiduitatem et discendi ardorem talem ostendit, qua-
 lem perpauci, et nunquam in otio litterario otiosus fuit. Hinc
 non opus verbis, fuco vel ampullis est. Bonus et doctus quis-
 quis reuera est, non eget laudatione, plenis buccis effusa vel emen-
 dicata. Quam bene vero collocatum tempus fuerit, litteris et medi-
 cinae sacrum, quam certus ad metam cursus, ipsum audiamus vi-
 rum experientissimum.

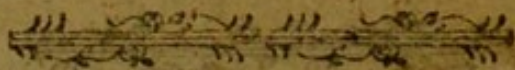
EGO CAROLVS CHRISTOPHORVS STREBEL, natus sum
 Saalfeldiae die XIV. Mens. Iulii CIOIOGCLVI, patre CHRISTO-
 PHORO FREDERIGO, Serenissimi Ducis Saxo-Coburgensis et Saal-
 feldensis a Consiliis et Rationibus, matre autem MARIA ELISABE-
 THA FREDERICA, e familia VNGERIANA. Optimi atque ca-
 rissimi parentes, quos viuos et saluos adhuc esse per Dei gratiam, valde laetor,
 omni cura diligentiaque elaborarunt non solum, vt a prima pueritia
 sanctissimae religionis nostrae principiis imbuerer, verum etiam ad pietatem
 morumque integritatem praeceptis exemplisque excitarer. Sed vt etiam
 in iis, quibus puerilis aetas erudiri solet, doctrinis proficerem, primum
 priuata quorundam magistrorum mihi contigit institutio, deinde publicae
 praeepto-

praeceptorum scholae Saalfeldensis instructioni sum traditus. Inter
praeceptores, quibus hic usus sum, nullo modo praeterire potui MAV-
RERVUM atque OETTELIVM, Viros Praenobilissimos atque Doctissi-
mos, sed iis publice gratias, quas possum, maximas agere, quae eorum
fuit cura in me erudiendo collata, officii mei esse duxi. Quorum ex
disciplina XVIII. aetatis anno dimissus, ad Gymnasium Academicum,
quod Coburgi floret, me contuli, ibique Cl. HAPPACHIO, tunc tem-
poris Directore istius Gymnasii maxime Reuerendo, in numero ciuium
esse coepi. Publice profiteri si recusarem, me ex lectionibus, quibus inter-
fui, BARTENSTEINII, BRIEGLEBII, LOCHMANNI, HORN-
SCHV, Professorum celeberrimorum et meritisimorum, eximios cepisse
fructus, viderer longe ingratissimus. Qua ratione rite ad altiora studia
praeparatus, nullus dubitavi, quin academiam Ienensem, quam ceteris
non una de causa praeferendam putabam, adirem. Itaque anno huius
seculi LXXVI. Ienam profectus, die III. mensis Maii ab Illust. REN-
NINGSIO, fascis Academicos tunc tenente, numero sum ad-
scriptus studiosorum. Hic primum, ne illotis quasi manibus rem me-
dicam attingerem, doctrinis philosophicis addiscendis operam dedi.
Logicas igitur, metaphysicas, et reliquis philosophiae partibus destinatas
Excell. VLRICHTI scholas frequentavi. Mathesin utramque, Astrono-
miam, Algebram et Cosmologiam me docuit Ill. WIDEBURG. Histo-
riam naturalem, apud b. WALCHIVM, item eam unaque physicam ex-
perimentis illustratam et chemiam rationalem audiui non sine magni
fructu apud Ill. SVCCOVIVM. Tandem praemissis his disciplinis,
omne studium atque tempus in rebus medicis ponere coepi. Physiolo-
giam et medicinam legalem magno cum emolumento mihi explicavit
Ill. et Excell. NICOLAI, Ordinis Gratioli Senior gravissimus; GRV-
NERO post, Viro Ill. atque Excell., Gratioli Facult. 1. t. Decano,
Fautori et Praeceptori nunquam satis colendo, Historiam Medicinæ,
Botanicam, Physiologiam, Pathologiam, Materiam medicam, Semiolo-
giam, Medicinam legalem, Therapiam tam generalem, quam specialem tra-
denti, summa cum voluptate ac utilitate adfui auditor; nec sub Mode-
ratore Ill. GRVNERO exercitationes perutiles, disputatoriae quae di-
cuntur,

cuntur, habitas neglexi. In Anatomia secutus sum et beatum NEV-
BAVERVM, anatomicum et magistrum in arte obstetricia desideratissi-
mum, et Excell. LODERVVM, quem etiam in Chirurgia me-
natum esse Praeceptorem profiteri iubeor. Chemiam pharmaceuticam
experimentalem, Rem obstetriciam, nec non Artem Formulas me-
dicas conscribendi, ex recitationibus Excell. STARKE didici. Deni-
que etiam Praenobiliss. atque Experient. Doct. SCHENKIVM Osteo-
logiam, Anatomiam et Rem herbariam docentem audini.

Hactenus ille. Ego vero non possum non publice proficisci,
virum doctissimum Ordini Nostro in examinibus ABVNDE satisfe-
cisse, eaque de re dignissimum esse habitum, cui liceret summos in
medicina honores appetere. Quod ut rite atque ex instituto maiorum
fiat, me praeside, a. d. xvi. Octobr. suam dissertationem: *De de-
bilitate causa februm proxima non habenda*, inauguralem
dextre conscriptam defendet. Quam panegyrim ut frequentia sua
illustriorem splendidioraque reddere velint MAGNIFICVS ACA-
DEMIAE PRORECTOR, COMES ILLVSTRISSIMVS, PATRES
CONSCRIPTI ET PROFESSORES CELEBERRIMI, nec non GE-
NEROSISSIMI atque DOCTISSIMI COMMILITONES, et si qui
superfunt MV SARVM FAVTORES, omni, qua par est, obseruantia
et humanitate Ordinis mei verbis oro atque obtestor. P. P. Sub
Sigillo Ordinis Medici Ienae a. d. xiv. Octobris

CLCICCLXXX.

